

VOORSTEL AAN HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Positionering control

Zaaknummer: 16643-2023

Datum: 10 april 2024

Inleiding

Elke organisatie heeft te maken met het realiseren van doelen en het afleggen van verantwoording hierover aan direct belanghebbenden. Wel of niet ingegeven door wettelijke regels. Dat geldt ook voor gemeenten.

De visie op control is opgesteld om te beschrijven op welke wijze wij willen sturen en risico's beheersen en daarmee gedurende het jaar zicht te hebben op de doelen, successen en afwijkingen zowel in beleid als in geld en hierdoor grip te hebben en in "control" te zijn. De visie op control geeft hiermee richting en is een logisch vervolg op de Strategie Interne Beheersing gemeente Roermond (vastgesteld in de collegevergadering d.d. 18 april 2023).

Tevens wordt met dit voorstel betreffende de positionering van control voldaan aan artikel 26 van het organisatiebesluit.

Voorstel

Aan het college wordt voorgesteld:

1. de visie op positionering control vast te stellen
2. het profiel voor het werven van de concerncontroller vast te stellen
3. de functiebeschrijving en daarmee ook de waardering van de concerncontroller te verhogen van Adviseur I (schaal 13) naar Manager I (schaal 14) en de daarmee gepaard gaande meerkosten via de P&C cyclus structureel te laten regelen.
4. het artikel 17 lid c van Organisationsbesluit aan te laten passen en vervolgens ter vaststelling aan het college voor te leggen
5. Na het voorgenomen besluit tot herpositionering van Control, op grond van artikel 25, lid 1 sub e van de WOR, aan de Ondernemingsraad advies te vragen.

Argumenten

1.1 Positionering control

Binnen het three lines of defence model (Strategie Interne Beheersing gemeente Roermond (vastgesteld in de collegevergadering d.d. 18 april 2023)) dient control vanuit een onafhankelijke positie te kunnen rapporteren en adviseren. Ook vanuit de nadere voorschriften controle- en overige standaarden 610 dient control een onafhankelijke positie te hebben. Met het inrichten van een stafafdelingen, rechtstreeks onder de gemeentesecretaris, wordt dit zoveel als mogelijk organisatorisch geborgd.

Binnen het team control worden alleen de onafhankelijke controlfuncties gepositioneerd te weten:

- Concerncontroller
- Juridisch concerncontroller
- Business controllers
- Verbijzonderde interne controllers
- Chief Information Security Officer
- ENSIA Coördinator
- Functionaris gegevensbescherming

De concerncontroller is verder dé adviseur van het CMT en heeft de mogelijkheid eveneens aan het college en waar nodig aan de gemeenteraad te rapporteren. Bij afwezigheid van de concerncontroller bij het CMT wordt deze vervangen door de juridisch concerncontroller.

Binnen de gemeente Roermond zijn twee ISO (Informatie Security Officer)-functionarissen (1,5 fte) gepositioneerd. Binnen het cluster Informatievoorziening is dit 1 fte en bij control 0,5 fte. De ISO-functionaris binnen control is grotendeels belast met de coördinatie van de ENSIA-audits. Derhalve wordt deze functie in bijgaand document omgezet van ISO naar ENSIA-coördinator.

2.1 Het profiel voor het werven van de concerncontroller vast te stellen

- Momenteel wordt de functie van concerncontroller bemand door een externe inhuurkracht. De opdracht van externe inhuur is control weer stevig te positioneren binnen de gemeente Roermond. Enerzijds vanuit een beleidslijn control centraal en decentraal binnen de organisatie op te pakken en anderzijds de formele positionering van deze derde lijnfunctie binnen de organisatie te heroverwegen. Voor de continuïteit van deze functie wordt geadviseerd deze functie structureel in te vullen.
- Het grootste aandachtspunt en uitdaging bij control is met de organisatie het three lines of defence model verder te implementeren. De beleidsrichtlijnen zijn hieromtrent vastgesteld, echter in de praktijk is control (op enkele uitzonderingen na) nog enkel het aandachtspunt en de uitdaging van het cluster control. Het wordt in de organisatie nog onvoldoende opgepakt door de eerste lijn.
- Dit zorgt ervoor dat de druk binnen control (met name interne controle en privacy) te hoog is. Lukt het niet om de three lines of defence in de organisatie door te voeren dan zal dit consequenties hebben voor de bezetting op het gebied van control (privacy en interne controle) en zal de bezetting/ formatie van het team control opnieuw beoordeeld moeten worden.

3.1 Concerncontroller van adviseur I naar manager I

Voorgesteld wordt om control als staffunctie rechtstreeks onder de gemeentesecretaris te plaatsen en de concerncontroller de hiërarchisch leidinggevende te laten zijn van de controlfuncties:

- Functionaris gegevensbescherming (FG)
- Chief information security officer (CISO)
- Businesscontrollers
- Verbijzonderde interne controllers

Enerzijds om de span of control van de gemeentesecretaris niet te groot te laten zijn en anderzijds om de concerncontroller in staat te stellen de Strategie Interne Beheersing gemeente Roermond (vastgesteld in de collegevergadering d.d. 18 april 2023) in de organisatie te bewaken.

Aangezien de controller deel neemt aan het CMT bewaakt hij hierin niet alleen de traditionele control rollen, waartoe ook Businesscontrol en de Verbijzonderde interne control behoren, maar ook privacy en informatiebeveiliging.

De FG en de CISO dienen conform de door de informatiebeveiligingsdienst (IBD) een onafhankelijke rol te hebben. Zij hebben hierdoor in de structuur de mogelijkheid om rechtstreeks de gemeentesecretaris te informeren. Dit wordt gedaan bij specialistische uitdagingen of zodra de concerncontroller de onafhankelijkheid van de FG en of CISCO beperkt.

De functie van de juridisch concerncontroller is niet gepositioneerd onder de concerncontroller. De reden hiervoor is dat de juridisch concerncontroller eveneens de rol van bestuurssecretaris bekleedt en in deze rol samen met de gemeentesecretaris het college ondersteunt. Mede ook door deze rol is een directe aansturing door de gemeentesecretaris op de juridisch concerncontroller gewenst.

4.1 Aanpassen Organisatiebesluit

In artikel 26 van het Organisatiebesluit (hoofdstuk 5) is de positie en zijn de taken van control beschreven. Hierin is opgenomen dat de concerncontroller en overige leden van het control team onder de directe personele verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris/algemeen directeur vallen. Dit komt overeen met de, in paragraaf 5.2 van het bijgevoegde visiedocument, geadviseerde positionering.

In artikel 17 lid c van het Organisatiebesluit is echter ook opgenomen dat concernmanager bedrijfsvoering en control integraal verantwoordelijk is voor de aansturing van het team control. Dit is in strijd met artikel 26 en dient te worden aangepast.

Het Organisatiebesluit wordt vanuit de gehele opdracht van de weeffouten tegen het licht gehouden vandaar uit zullen ook deze wijzigingen worden meegenomen.

5.1 Rol Ondernemingsraad

De gewijzigde positionering van Control is op grond van artikel 25, lid 1 sub e van de WOR adviesplichting. Na het voorgenomen besluit tot herpositionering moet formeel advies aan de Ondernemingsraad gevraagd worden.

Het advies luidt als volgt:

1. Het voornemen uit te spreken om de visie op positionering control vast te stellen
2. Het voorgenomen besluit ter advisering, op grond van artikel 25, lid 1, sub e van de Wet op de Ondernemingsraden, aan de ondernemingsraad voor te leggen.
3. Het functieprofiel concerncontroller conform voorstel vast te stellen.
4. Artikel 17 lid c van het Organisatie besluit aan te passen en op te nemen in de eerstvolgende wijziging van het Organisatiebesluit.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Positionering

Control dient objectief de controlewerkzaamheden en de rapportering hieromtrent te kunnen uitvoeren. Hierin dient de organisatorische positie en relevante beleidslijnen en procedures van de interne control afdeling op adequate wijze de objectiviteit van de interne controllers te ondersteunen. Zodra control door een verkeerde positionering niet in voldoende mate hun werkzaamheden objectief kan uitvoeren, kan dit de kwaliteit van de controlewerkzaamheden negatief beïnvloeden.

1.2 Profiel concerncontroller vaststellen

De tijdelijke opgave van het positioneren van control binnen de organisatie (zowel eerste als derde lijn) kan worden opgepakt met een interim kracht. In het kader van de continuïteit is het aan te bevelen om deze functie wederom structureel in te vullen.

1.3 Organisatiebesluit

Er staat een tegenstrijdigheid in het Organisatiebesluit. In het Organisatiebesluit is in artikel 17 lid c opgenomen dat concernmanager bedrijfsvoering en control integraal verantwoordelijk is voor de aansturing van het team control. Dit is een tegenstrijdigheid met artikel 26. Hierin is opgenomen dat de concerncontroller en overige leden van het control team onder de directe personele verantwoordelijkheid van de gemeentesecretarie vallen. Dit dient te worden aangepast in het Organisatiebesluit.

Historisch overzicht

- Strategie Interne Beheersing gemeente Roermond (vastgesteld in de collegevergadering d.d. 18 april 2023).
- Organisatiebesluit gemeente Roermond d.d. 6 juli 2022

Financiële gevolgen

Gezien de gewijzigde taken en bevoegdheden, waaronder de toevoeging van hiërarchische bevoegdheden, verandert de functie van de concerncontroller van Adviseur I naar Manager I. Dit leidt tot een verhoging van salarislasten van schaal 13 naar schaal 14.

De kosten ad € 13.000 kunnen voor 2024 worden betaald uit het CMT budget kostenplaats 62505. Rekeninghoudend met dit voorstel is de ruimte die nog overblijft voor 2024 € 1.160.000

Begrotingswijziging					
Toelichting op de financiële gevolgen					
Veranderingen in de baten en lasten					
Omschrijving	2024	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 5
Flexibel personeelsbudget 62505	-/ € 13.000	bedrag	bedrag	bedrag	bedrag
Personeelskostenplaats Overhead 61995	€ 13.000	bedrag	bedrag	bedrag	bedrag

Voor 2025 e.v. zijn er nog geen middelen beschikbaar. Via de reguliere P&C cyclus zullen deze middelen aangevraagd worden. De begrotingswijziging voor 2025 e.v. kan pas plaatsvinden na autorisatie door de raad.

Communicatie en participatie

- Communicatie vindt plaats in overleg met de routekaart organisatieontwikkeling. Vanuit dit proces wordt de communicatie met de Ondernemingsraad (OR) en de organisatie opgepakt. Dit gebeurt met een adviesaanvraag naar de OR. Tevens wordt vanuit de routekaart organisatieontwikkeling beoordeeld of het organisatiebesluit nog op enkele punten dient te worden aangepast.

Uitvoering en evaluatie

- Na instemming wordt de positionering in de praktijk ingeregeld.
- In Q1 wordt ook de werving van de nieuwe concerncontroller opgepakt.
- In deze tussenliggende periode pakt de huidige a.i. concerncontroller de ingezette ontwikkeling met het controlteam en de organisatie verder op.

Advies bedrijfsvoering (Communicatie, Financiën, HR, I&S, Juridisch)

HRM advies:

HR stemt in met het voorstel en heeft naar aanleiding van de nieuwe visie op control geadviseerd op de nieuwe indeling van de functie van Concerncontroller.

Financieel advies:

Vanuit financieel advies kan ingestemd worden met dit voorstel, onder voorwaarden dat er uitsluitend een incidentele formatieplaats wordt toegevoegd. Geadviseerd wordt om in eerste aanzet te onderzoeken of er binnen de personeelskostenbegroting structurele ruimte aanwezig is om zowel de extra formatieplaats alsmede de herwaardering van de concerncontroller te bekostigen. Het verschil tussen schaal 13 en schaal 14 is op jaarbasis ca. € 13.000.

Financiële dekking

Vastgesteld is dat er geen structurele dekking voor de meerkosten functieherwaardering Concern controller. De kosten (ca. € 13.000) kunnen in het jaar 2024 incidenteel gedekt worden uit het CMT budget.

Organisatieontwikkeling

Het betreft een voorstel dat voortkomt uit de organisatieontwikkeling.

Publicatiedatum voorstel

regulier